

II. Melléklet

II. Melléklet

Segédlet a szakdolgozat szakirodalmi hivatkozásainak elkészítéséhez

Ez a Melléklet a szakdolgozat írásához szükséges alapvető bibliográfiai követelményeket tartalmazza. A hallgató a témavezető irányítása mellett az alábbiakban meghatározottak szerint készíti el a szakdolgozat irodalmi hivatkozásait, melyet a dolgozat teljes terjedelmében alkalmazni köteles. A segédletben az American Psychological Association (APA) hivatkozási rendszerének VII. verziója alapján történő hivatkozási elemek találhatók meg. A hivatkozást két helyen kell feltüntetni: egyszerűbb formában a szakdolgozat szövegében és részletesen az irodalomjegyzékben.

Általános tudnivalók az egyes bibliográfiai adatokról:

Szerző

A szerzői név első adata a családnév, ezt a keresztnév kezdőbetűje követi. Nem magyar szerző esetében a családnevet a keresztnév kezdőbetűjétől vesszővel kell elválasztani. A szövegben csak a családnevet kell megadni. A nevekhez kapcsolt tudományos fokozatok, címek elhagyandók.

Évszám

A dokumentum megjelenési éve, melyet arab számmal kell leírni.

Cím

A könyvek címét, folyóiratok címét és évfolyamát, kéziratok címét (kézirat, PhD, szakdolgozat) dőlt betűvel írjuk függetlenül a megjelenési formától (nyomtatott vagy elektronikus). Az alcím feltüntetése nem kötelező.

Kiadás

Az első kiadást nem kell feltüntetni, csak a további ill. bővített stb. kiadásokat. Pl. 2. kiad., átdolg. kiad.

Megjelenési adatok

Ha nem állapítható meg egy adat, a következő módon jelöljük: k. n. (kiadó nélkül), d. n. (dátum nélkül).

1. Hivatkozás: ha más művéből nem szó szerint veszünk át egy gondolatot. Az eredeti mű adatait az egyszerű hivatkozások esetében is meg kell adni. A szövegben a szerző(k)

neve és a dátum szerepel, a felhasznált irodalomjegyzékben a mű azonosításához szükséges adatok.

PÉLDÁK:

Egy szerző esetében a szövegben:

a., A hivatkozott szerző nem része a szövegnek:

Legújabb tudatelméleti kutatásaink eredményei autizmusban rámutatnak arra, hogy a különböző kísérleti módszerek hogyan alkalmazhatók a kognitív heterogenitás vizsgálatára (Győri, 2009).

b., A hivatkozott szerző része a szövegnek:

Legújabb tudatelméleti kutatásaik eredményeit összefoglaló tanulmányában Győri (2009) rámutat arra, hogy....

Irodalomjegyzékben:

Győri M. (2009). A tudatelméleti képesség változatossága autizmusban – és implikációi az atipikus megismerésre és tanulásra nézve. *Gyógypedagógiai Szemle*, 37(2-3), 96-111.

Ha ugyanannak a szerzőnek ugyanabban az évben megjelent több művére is hivatkozunk, akkor a hivatkozásban és az irodalomjegyzékben is az ábécének az évszám után tett egymás utáni betűivel különböztetjük meg a műveket egymástól. Az ugyanabban az évben megjelent műveket címeik alapján rendezzük ábécé sorrendbe.

PÉLDA:

Szövegben: először (Csányi, 1992b), utóbb (Csányi, 1992a).

Irodalomjegyzékben:

Csányi Y. (1992a). A beszéd-nyelvtanulási zavarok diagnosztikájára épített terápia tervezése és végrehajtása hallássérülteknél. *Fejlesztő Pedagógia*, 3(3-4), 100-103.

Csányi Y. (1992b). Hallássérültek továbbtanulási lehetőségei, különös tekintettel a gimnáziumra. *Gyógypedagógiai Szemle*, 20(1), 58-64.

Két szerző esetében a szövegben:

a., Hivatkozott szerzők nem részei a szövegnek: (Kullmann & Tóth, 2012)

b., Hivatkozott mű szerzői részei a szövegnek: Kullmann és Tóth (2012)

Három vagy több szerző esetében a szövegben csak az első szerzőt nevesítjük, a többi szerzőt az et al. kifejezéssel helyettesítjük:

a., Hivatkozott szerzők nem részei a szövegnek: (Surányi et al., 2009)

b., Hivatkozott mű szerzői részei a szövegnek: Surányi et al. (2009)

Irodalomjegyzékben kettő vagy több szerző esetében az utolsó szerző neve előtt & jel szerepel.

Kullmann L., & Tóth K. (2012). Exploration of quality of life goals in individuals with spinal cord injury. *International Journal of Rehabilitation Research*, 35(1), 85-87.

Az irodalomjegyzékben húsz szerzőig kiírjuk a szerzők nevét:

Surányi Zs., Csépe V., Richardson, U., Thomson, J. M., Honbolygó F., & Goswami, U. (2009). Sensitivity to rhythmic parameters in dyslexic children: a comparison of Hungarian and English. *Reading and Writing*, 22(1), 41-56.

Húsznál több szerző esetében az első tizenkilenc és az utolsó szerzőt nevesítjük, a többi szerzőt három ponttal helyettesítjük.

2. Közvetett hivatkozás: amikor egy idézetet, gondolatot, megállapítást nem az eredeti műből, hanem egy azt feldolgozó másik munkából veszünk át.

Szövegben:

a., Hivatkozott szerző nem része a szövegnek:

Ezzel világossá vált, hogy mit értünk a minden szakaszban megegyező funkcionális mechanizmusokon. (Piaget, id. Kiss, 1993)

b., Hivatkozott szerző része a szövegnek:

Piaget (id. Kiss, 1993) ezzel világossá tette, hogy mit értünk a minden szakaszban...

Irodalomjegyzékben:

Kiss T. (1993). *Jean Piaget a pszichológus*. Alex-typo Kiadó.

3. Idézet: a felhasznált irodalomból szó szerint átvett szövegrészlet az idézet. Az idézett szöveget idézőjelbe kell tenni, és meg kell adni az eredeti művet azonosító bibliográfiai adatokat a megfelelő oldalszámmal együtt. Az idézőjelbe tett szövegnek teljes mértékben meg kell egyeznie az eredeti szöveggel, beleértve a központosítást is.

Szövegben – szerző nem része a szövegnek:

„A hivatkozás elmulasztása valamely fontos, az adott közleménnyel jelentős tartalmi átfedésben lévő dolgozatra a tudományos közlés esetében plágiumnak tekinthető.” (Beck, 1992, p. 263).

Szövegben – szerző része a szövegnek:

Beck (1992) szerint „a hivatkozás elmulasztása valamely fontos, az adott közleménnyel jelentős tartalmi átfedésben lévő dolgozatra a tudományos közlés esetében plágiumnak tekinthető” (p. 263).

Irodalomjegyzékben:

Beck M. (1992). A tudományos közlés etikai kérdései. *Magyar Tudomány*, 99(3), 257-266.

Irodalomjegyzék:

Az irodalomjegyzék a szakdolgozat megírásához felhasznált művek, szerzők szerint betűrendbe sorolt listája. Ezt a dolgozat végére, a mellékletek elé helyezzük el. Ugyanazon szerző(k) különböző művei a megjelenés sorrendjében követik egymást. A megadott művek lehetnek teljes könyvek, könyvekből vett önálló tanulmányok, fejezetek, folyóiratcikkek, kéziratok, egyéb speciális dokumentumok.

A felsorolt művek adatait az alábbiak szerint kell közölni:

Könyvek:

szerző. (évszám). *cím* (kiadás). kiadó.

PÉLDA:

Gyurgyák J. (1996). *Szerkesztők és szerzők kézikönyve*. Osiris Kiadó.

Könyvek önálló részei (tanulmányok, könyvfejezetek):

szerző. (évszám). tanulmány címe. In a könyv szerkesztője, *a könyv címe* (kiadás, rész oldalszáma a könyvön belül, kiírva az oldal latin nyelvű rövidítését: pp.). kiadó.

PÉLDA:

Farkas M., & Perlusz A. (2000). A hallássérült gyermekek óvodai és iskolai nevelése és oktatása. In Illyés S. (szerk.), *Gyógypedagógiai alapismeretek* (pp. 505-534). ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskolai Kar.

Folyóiratcikkek:

szerző. (évszám). a cikk címe. *folyóirat címe, évfolyam*(füzetszám), oldalszám.

PÉLDA:

Papp G. (2002). Tanulásban akadályozott gyermekek iskolai integrációja a szakemberek közötti kooperáció tükrében. *Magyar Pedagógia*, 102(2), 159-178.

Kéziratok, disszertációk, szakdolgozatok:

Az ilyen dokumentumok esetében a kiadó neve helyett a dokumentum típusát adjuk meg. Disszertációk és szakdolgozatok esetén fel kell tüntetni a képző intézmény nevét is.

szerző. (évszám). cím (típus). lelőhely.

PÉLDA:

Kund A. (1823). A Mecsek flórája (Kézirat). Országos Széchényi Könyvtár.

Garai D. (2005). Az identitás alakulás fordulópontjai és a megküzdés sajátosságai veleszületetten és trauma következtében sérült mozgáskorlátozott személyek narratívumaiban (Doktori (PhD) értekezés). Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar.

Online források:

A már ismertetett adatok mellett a dokumentum DOI számát (tudományos tartalmak digitális azonosítója) is meg kell adni. Amennyiben nem rendelkezik DOI számmal, akkor az URL címet kell feltüntetni. Ha megváltozhat az elektronikus dokumentum elérési helye, a letöltés ideje is kötelező adat.

PÉLDA:

Meany-Walen, K. K., Davis-Gage, D., & Lindo, N. A. (2016). The impact of wellness-focused supervision on mental health counseling practicum students. *Journal of Counseling and Development*, 94(4), 464–472. <https://doi.org/10.1002/jcad.12105>

Freud, S. (1911). *The interpretation of dreams* (3rd ed.). Bookair. Letöltve: 2020.12.03. <http://www.psychwww.com/books/interp/toc.htm>

Előfordul, hogy a szakdolgozatíró a tudományos publikációkra nem jellemző forrásokat is felhasznál (pl. intézményi honlap, PPT prezentáció, YouTube videó). Ilyen esetben különösen fontos, hogy meggyőződjünk a forrás hitelességéről és tudományos értékéről. Az azonosításhoz szükséges adatok feltüntetése (szerző, dátum, cím, megjelenés helye) itt is kötelező.

World Health Organisation. (2019). Ebola virus disease. https://www.who.int/health-topics/ebola/#tab=tab_1

A honlap nevét is meg kell adni, ha az nem egyezik a szerzővel. A forrás típusa közvetlenül a cím után szerepel szögletes zárójelben.

Housand, B. (2016). Game on! Integrating games and simulations in the classroom [PowerPoint slides]. SlideShare. <https://www.slideshare.net/brianhousand/game-on-iagc-2016/> University of Oxford. (2018, December 6). How do geckos walk on water? [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=qm1xGfOZJc8>

A jogi anyagokra történő hivatkozásokra vonatkozó szabályokat lásd a Kiegészítésben.

Jegyzet: a főszöveget kiegészítő rövid megjegyzés, idézés, hivatkozás. Mind idézet, mind valamely más műből nem szó szerint átvett gondolat, megállapítás esetén az idézett, ill. a forrásul szolgáló műre hivatkozni kell. A hivatkozás közölhető lábjegyzetként vagy hátsó jegyzetként. A hivatkozások jegyzéke nem helyettesítheti a szakdolgozatban felhasznált irodalomjegyzéket.

A jegyzetet kétféle módon kapcsolhatjuk a szöveghez:

- lábjegyzetként a lap alján, a főszövegtől egyértelműen elválasztva,
- hátsó jegyzetként - nagyobb terjedelmű, nagyszámú jegyzetek esetén - a teljes szöveg után elhelyezve.

Az érintett szövegrészt és a hozzá tartozó jegyzetet hivatkozási számmal kapcsoljuk össze.

Nem szöveges tartozékok és mellékletek

A dolgozathoz járulhatnak ábrák (rajzok, fényképek, grafikonok), táblázatok stb. Kevés számú ábra a szöveg közben is elhelyezhető, nagyobb mennyiség esetén azonban célszerű mellékletként közölni. A szövegben egyértelműen utalni kell az oda tartozó ábrákra, táblázatokra (pl. lásd 3. ábra, 5. melléklet).

A jelen mellékletben fel nem sorolt egyéb kérdésekben a könyvtár szakemberei készséggel nyújtanak segítséget a hallgatóknak.

Felhasznált irodalom:

American Psychological Association. (2020). *Publication Manual of the American*

Psychological Association (7th ed.). American Psychological Association. Gaál Cs. (2007). *Szakírás*. Medicina Könyvkiadó.

Gyurgyák J. (2018). *Szerzők és szerkesztők kézikönyve* (3. átdolg. kiad.). Osiris Kiadó.

Kiegészítés a Szakdolgozati útmutató II. Mellékletéhez

Jogforrások megjelölése

A különböző szintű jogforrásokra (Alaptörvényre vagy annak Átmeneti Rendelkezéseire, illetve más törvényekre, önkormányzati és egyéb rendeletekre, továbbá különböző határozatokra) való hivatkozás esetén az alábbi eljárás alkalmazandó:

A szövegben a törvény megjelölése magába foglalja a törvény kihirdetésének évét és sorszámát, valamint a törvény elnevezését és címét, mely a következők szerint történhet: A törvény címe, a törvény kihirdetésének éve arab számmal, a törvény számát római számmal és végül a „törvény” kifejezést megjelölve.

A törvény kivételével az egyéb jogszabály (pl. rendeletek) megjelölése magába foglalja a jogszabály megalkotójának megjelölését, a jogszabály sorszámát, a kihirdetés napját, valamint a jogszabály elnevezését és címét (a különböző szintű rendeletek megjelölésére vonatkozó szabályok szerint zárójelben mindig feltüntetjük a kihirdetés dátumát is: pl. 141/2000. (VIII.9.).

A forrásjegyzékben pontosan meg kell határozni, hogy melyik jogszabály melyik szakaszára, bekezdésére, illetve esetlegesen pontjára vonatkozik a hivatkozás.

PÉLDA:

Törvény megjelölésére vonatkozóan a folyó szövegben történő hivatkozást érintően:

...az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról meghatározza vagy

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról, 4. § (1) bekezdés b) pontja vagy

az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény

Rendeletek megjelölésére vonatkozóan a folyó szövegben történő hivatkozást érintően:

141/2000. (VIII.9.) Korm. rendelet a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól vagy

a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzati Közgyűlése 83/2011. (XII.22.) önkormányzati rendelete

Határozatok (a Kormány, az Országgyűlés, az Egyenlő Bánásmód Hatóság, az Alkotmánybíróság, a Kúria stb. határozatai) megjelölésére vonatkozóan a hivatkozást illetően:

1653/2015. (IX. 14.) Korm. határozat az Országos Fogyatékosügyi Program végrehajtásának 2015-2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervéről

10/2006. (II.16.) Ogy. határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról

EBH/558/2016. sz. határozata

az Alkotmánybíróság 3096/2016. (V. 24.) AB határozata

a Kúria 15/2012. sz. polgári elvi határozata

Egyéb jogi tárgyú hivatkozások (pl. az alapvető jogok biztosának jelentései, Egyenlő Bánásmód Hatóság Tanácsadó Testületének állásfoglalása stb.)

Az alapvető jogok biztosának Jelentése az AJB-5442/2016. számú ügyben kimondja, hogy....

az Egyenlő Bánásmód Hatóság 309/1/2011. (II.11.) TT. sz. állásfoglalása az akadálymentesítési kötelezettségről

Néhány európai uniós jogforrás hivatkozásáról:

az Európai Unió működéséről szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata (2012/C 326/01)

az Európai Unió Alapjogi Chartája (2012/C 326/02)

a Tanács 2000/43/EK irányelve (2000. június 29.) a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK Európai fogyatékosügyi stratégia 2010–2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt Brüsszel, 2010.11.15. COM(2010) 636 végleges

az Európai Parlament 2011. október 25-i állásfoglalása a fogyatékosokkal élő személyek mobilitásáról és befogadásáról, valamint a 2010-2020 közötti időszakra vonatkozó európai fogyatékosügyi stratégiáról (2010/2272(INI))

Néhány nemzetközi jogforrás hivatkozásáról:

Egyezmény az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről (Róma, 1950. november 4.)

az ENSZ Közgyűlése által 1966. december 16-án elfogadott a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya

Internetes forrás esetén az alábbiak szerint meg kell adni a letöltés helyét és dátumát:

Pl. Letöltve: 2017. 04. 28. https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800026.TV

Jogforrások megjelölése az irodalomjegyzékben

PÉLDA

Törvények:

Magyarország Alaptörvénye

rövidítése: Alaptörvény

1949. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról

rövidítése: Alkotmány

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

rövidítése: Fot.

Rendeletek:

74/2015. (III.30.) Korm. rendelet a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalról
rövidítése: NRSZH r.

15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
rövidítése: Pedsz r.

Alkotmánybírósági döntések, határozatok:

11/2014. (IV. 4.) Alkotmánybírósági határozat

Bírósági döntések:

Kiss Alajos kontra Magyarország ügy, No. 38832/06. Ítélet: 2010. május 20.

Az Európai Unió dokumentumai:

Lisszaboni Szerződés az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról, amelyet Lisszabonban, 2007. december 13-án írtak alá (Hivatalos Lap C 306, 2007. december 17.)

Az Európai Unió Alapjogi Chartája. 2012/C 326/02. HL C 326/391., 26.10.2012.